

شهریار، بهانه است

غلامحسین فرنود

سالگرد، بهانه زنده‌هاست برای تحلیل دگرباره. تحلیل، اگر به منظور بیان حسرت و ندبه باشد، کاری است کاملاً انفعالی. وای وای گفتن‌ها و براندوه فقدان هیزم تازه گذاشتن، فقط نشانه دور از تفکر بودن می‌تواند باشد. پذیرفته‌ایم که جنس نام و آثار کسانی چون شهریار، احساس و اندیشه‌ای جهانی. این دو در قالب شعر و فکر، زنده هستند و در دسترس همه. بنابراین جای مرثیه‌گویی نیست که جاودانه‌ها، سزاوار هر چه هم باشند، برازنده گریه و اندوه نیستند.

سال 76، سالگرد مرگ جسمی شهریار را با حضور یادنامه‌ای وزین و غنی و جامع قرین می‌بیند که دوستداران شهریار نامیرا را در گرو انتظار خود داشت. این یادنامه، حاصل تدبیر و برنامه‌ریزی هیچکدام از کنگره‌های داخلی و منطقه‌ای نبود که در پرتو حمایت دست اندرکاران از دست بررسی خارج شود و چشم منتظران را روشن کند.

عنوان «به همین سادگی و زیبایی» هر چند ناظر بر احساس و روح و فکر و ساختار شعری شهریار است، ولی به جهت شمول گسترده مفاهیم می‌تواند کار فراهم آورنده خستگی ناپذیر و واقعا دلسوخته آن را نیز توضیح دهد و به خشوع بیش از حد ارزیابی دلالت کند. اما بهتر است اشاره جناب یحیی شیدا را تکرار کنیم که تدوین یادنامه بزرگ استاد شهریار هر چند زیباست ولی به همین سادگی و آسانی هم به دست ما نرسیده. از هفت خوان تهدیدها گذشته که گزارش مختصر آن را از زبان جمشید علیزاده، کوشنده جوان و شعر شناس ناشناخته و شاعر بازهم ناشناخته خواهید شنید.

اگر کنگره‌ها با هوشیاری سازنده‌ای، شهریار را موضوع تجلیل قرار می‌دادند، حق آن بود که کاربرگ با نام و نظارت آنها جان می‌گرفت و جمشید علضزاده را یکه و تنها به جستجوی پستوهای غبارپوش و بایگانی‌های بدون درز و مهر و موم شده نمی‌فرستاد. این نکته اگر ظاهر گلایه هم داشته باشد، قصد هشدار دارد.

امکانات را از عاشقان واقعی کار دریغ نداریم که این کشور رها شده از قیود انحصارات طاغوتی و استکباری، در پرتو کوشش‌های صادقانه علاقه‌مندان می‌تواند به پرورش استعداد‌های جوان و سازنده توفیق یابد. «به همین سادگی و زیبایی» با بهانه شهریار و سالگرد رحلت او، فرصت بی‌نظیری برای آدینه فراهم ساخت تا در قالب گفتگو با جمشید علیزاده، به شناخت بیشتر و در عین حال عمیق و بی‌ژگی‌های شهریار، دست یابد.

طرف گفتگو، احمد امیر فرهنگ نیز خود از اندیشمندان این ولایت است که پرسش‌های دقیق او، ما را به زوایای پنهان و نکته‌های غافلگیر کننده هدایت می‌کند. این گفتگو، صورت ویژه‌نامه‌ای به پنجمین آدینه داده که به نام شهریار سخن آراسته می‌شود. با سپاس از جمشید علیزاده که هر گونه امکان تصویری و کلامی را به آدینه داده است و همراه امیر فرهنگ ما را به بزم روحانی شهریار می‌برد. شهریار، بهانه‌ای است برای شناخت بیشتر شهریار. از قاسم ترکان و مهدآزادی هم باید یاد کرد که با تدوین مقالاتی، اولین گام را در «راستای شهریارشناسی» انجام داده بود.